

TER-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor PV-eigenaars waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt
- Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de VREG, de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) en aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State

Samenvatting

Het ontwerpbesluit beoogt een oplossing aan te bieden voor de prosumenten die worden getroffen door de gevolgen van de door het arrest nr. 5/2021 van het Grondwettelijk Hof veroorzaakte vernietiging van artikel 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Via een retroactieve investeringspremie wordt aan de eigenaars van zonnepanelen die voor 1 januari 2021 in dienst werden genomen het recht op een premie gegeven. De door het arrest gevatte eigenaars van zonnepanelen komen in aanmerking voor een retroactieve investeringspremie op basis van de berekende steun die nodig is om een rendement van 5% te bekomen voor een referentie-installatie. De hoogte van de retroactieve investeringspremie is onder meer afhankelijk van het jaar van indiening, het jaar van de plaatsing van de digitale meter, het piekvermogen van de zonnepaneleninstallatie, de lengte van de periode dat men van de terugdraaiende teller heeft kunnen genieten, de reeds genoten overheidssteun, het prosumententarief. Eigenaars van zonnepanelen die reeds een digitale meter hebben kunnen de retroactieve investeringspremie aanvragen binnen een termijn van zes maanden na de inwerkingtreding van dit besluit. Voor eigenaars waar momenteel nog geen digitale meter is geplaatst, moet de aanvraag gebeuren binnen een termijn van zes maanden volgende op de plaatsing van een digitale meter.

Als flankerend beleid worden de premiemodaliteiten en de premiehoogte van de batterijpremie aangepast en worden de batterijpremie en warmtepompboilerpremie verlengd tot in 2024.

Het ontwerpbesluit wordt voor advies voorgelegd aan de VREG, de VTC en aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2021/19 werd op 25 januari 2021 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 3 februari 2021 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 8 februari 2021 verkregen.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

A.1. Algemene inleiding: arrest Grondwettelijk Hof nr. 5/2021 van 14 januari 2021

Bij arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 heeft het Grondwettelijk Hof de volgende bepalingen van het **Decreet van 26 april 2019 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft de uitrol van digitale meters en tot wijziging van artikel 7.1.1, 7.1.2 en 7.1.5 van hetzelfde decreet** (BS 5 juni 2019) vernietigd:

- (i) De bepalingen over de tijdelijke handhaving van het compensatiemechanisme voor de factuurcomponent “distributietarieven” en voor de andere factuurcomponenten: de artikelen 31, en 42 van het decreet van 26 april 2019;
- (ii) De bepalingen die toelaten een netgebruiker die de plaatsing van een digitale meter verhindert, zonder advies van de lokale adviescommissie af te sluiten: artikel 35, 3° en 4° van het decreet van 26 april 2019;
- (iii) De bepaling dat als een netgebruiker zelf om een digitale meter vraagt, hij instaat voor de kosten daarvan: artikel 17 van het decreet van 26 april 2019, in zoverre dat het een artikel 4.1.22/2, tweede lid in het Energiedecreet van 8 mei 2009 invoegt.

De bepaling die de universele uitrol van digitale meters voorschrijft, wordt echter niet vernietigd. Hierbij wordt het voorbehoud geformuleerd dat die bepaling zo geïnterpreteerd wordt “*dat de verplichte installatie van digitale meters voor elke netgebruiker in de mogelijkheid moet voorzien om te kiezen voor een communicatie via bekabeling in plaats van een draadloze communicatie*”.

Ook het feit dat de netgebruiker instaat voor de kosten van de productiemeter, die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is, en de plaatsing en de indienststelling ervan, wordt niet vernietigd. De vervanging van de productiemeter, die stroomafwaarts van de hoofdmeter opgesteld is, en de koppeling ervan aan de digitale meter, staan volgens het Grondwettelijk Hof immers niet in rechtstreeks verband met het distributienetbeheer. Uit artikel 4.1.6, §2, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 kan volgens het Grondwettelijk Hof immers niet worden afgeleid dat de “submeters” ook deel uitmaken van het beheer van het distributienet. Doordat artikel 4.1.22/2, derde lid, tweede zin, van het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt dat de netgebruiker zal instaan voor de kosten van de productiemeter, alsook van de plaatsing en indienststelling ervan, doet de decreetgever volgens het Grondwettelijk Hof geen afbreuk aan de onafhankelijkheid van de regulator. Het is volgens het Grondwettelijk Hof evenmin discriminerend de netgebruiker die om de vervanging van de productiemeter vraagt, te laten instaan voor de kosten daarvan.

Uit een lezing van het arrest dringen zich dan ook de volgende conclusies op:

- (i) Het mechanisme van de “virtuele terugdraaiende teller” is strijdig met de bevoegdheidsverdelende regels. Het Grondwettelijk Hof stelt immers duidelijk dat deze regeling het de federale overheid onmogelijk maakt om de belastingen aangaande de federale bijdrage en de btw correct aan te rekenen en te innen, en dat daardoor de bevoegdheidsverdeling tussen de federale staat en het Gewest wordt geschonden. De uitoefening van de eigen materiële bevoegdheden door het Gewest mag volgens het

Grondwettelijk Hof niet tot gevolg hebben dat de belastbare materie van een federale heffing wordt aangepast waardoor men de mogelijkheid van de federale staat om haar belastingbevoegdheden uit te oefenen beperkt.

- (ii) Het Grondwettelijk Hof meent ook dat omwille van de tariefcascade het compensatiemechanisme (door de afnemer toe te staan enkel voor zijn nettoverbruik te betalen) een gedeeltelijke vrijstelling van de transmissietarieven verleent. Men betaalt die dan immers niet op het verschil tussen het brutoverbruik en het nettoverbruik, terwijl elk verbruik volgens het Grondwettelijk Hof het gebruik van het transmissienet impliceert, zelfs indien niet elk onderdeel van dat verbruik op het transmissienet heeft gecirculeerd. De bestreden bepaling schendt volgens het Grondwettelijk Hof derhalve artikel 6, §1, VII, tweede lid, d), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.
- (iii) Iedere netgebruiker moet voor een bekabelde digitale meter kunnen kiezen;
- (iv) Wie de plaatsing van een digitale meter verhindert, kan niet zonder advies van de lokale adviescommissie afgesloten worden.

De vernietigde bepalingen worden door het Grondwettelijk Hof echter gehandhaafd voor “bedragen gefactureerd vóór de bekendmaking van het arrest in het Belgisch Staatsblad”.

Ten gevolge van het arrest zijn er echter enkele regelgevende lacunes gecreëerd die dringend decretaal en reglementair moeten worden gerepareerd. Ook moeten verwijzingen naar de vernietigde bepalingen worden aangepast. Tot slot is het aangewezen in het kader van investeringszekerheid en gerechtvaardigd vertrouwen een redelijk alternatief aan te bieden aan de prosumenten die worden getroffen door de gevolgen van de door het arrest nr. 5/2021 van het Grondwettelijk Hof veroorzaakte vernietiging van artikel 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

A.2. Gevolgen voor de prosumenten van het door het arrest nr. 5/2021 geïmplementeerde compensatiemechanisme

Voor decentrale productie-installaties van maximaal 10 kVA (kW) met een klassieke Ferrarimeter compenseert elke kWh elektriciteit die wordt geïnjecteerd op het net een kWh die op een ander moment van het net wordt afgenomen. Een klassieke Ferrarimeter draait terug op het ogenblik dat er elektriciteit geïnjecteerd wordt op het elektriciteitsnet en wordt “een terugdraaiende teller genoemd”.¹ De kosten van de verschillende componenten met uitzondering van nettarieven (energiecomponent, GSC en WKC-kost, federale bijdrage, BTW) worden aangerekend op de netto afgenomen stroom. Voor het nettatarief wordt een forfaitaire prosumententarief aangerekend op basis van het vermogen van de omvormer van PV-installatie (kVA).

Een digitale meter daarentegen meet afzonderlijk de afgenomen stroom en de geïnjecteerde stroom en maakt het mogelijk de kosten van de verschillende componenten (energiecomponent, nettarieven, GSC en WKC-kost, federale bijdrage, BTW) aan te rekenen op basis van de bruto afgenomen stroom.

Het vervangen van een klassieke Ferrarimeter door een digitale meter zorgt ervoor dat de elektriciteitsfactuur niet meer op de netto-afname berekend wordt maar op de bruto-afname. Wat betreft de nettarieven dient er geen bijkomend forfaitair prosumententarief meer betaald te worden maar enkel de nettarieven op de bruto-afname. De geproduceerde stroom die onmiddellijk verbruikt kan worden ter plaatse heeft een waarde van ongeveer €0,27 per kWh (= kost voor afgenomen

¹ Een klassieke meter of Ferrarimeter of analoge meter is een 100 jaar oude methode om met een ronddraaiende schijf en teller het verbruik van elektriciteit te meten. Hoe meer je verbruikt, hoe sneller de schijf draait en de teller vooruitgaat. Vroeger was er enkel sprake van verbruik en afname, en draaide deze schijf altijd in één richting. Door de opkomst van onder andere PV-installaties kan deze schijf ook terugdraaien. Voor deze klassieke meter in combinatie met een PV installatie is het typisch dat de schijf en de teller terugdraaien als de zon schijnt (dag, zomer) en vooruit draaien als er minder of geen zon is (nacht, winter). Op deze wijze gedraagt de teller zich als een batterij. Alle zonne-stroom die op één moment in het net geïnjecteerd is, kan op een ander moment terug verbruikt worden. Op jaarbasis kan de afname van het elektriciteitsdistributienet op basis van deze tellerstand dus zelfs nul of negatief zijn. Dergelijke klassieke meter is dus bijna altijd een terugdraaiende teller. Uitzonderlijk zijn er enkele klassieke meters met een terugdraaiem, deze draaien niet achteruit.

stroom), de overtollige stroom kan sinds 1 januari 2021 verkocht worden aan een elektriciteitsleverancier tegen een prijs die varieert tussen de €0,035 à €0,045 per kWh. Prosumënten met een digitale meter hebben er financieel belang bij om hun geproduceerde stroom onmiddellijk te verbruiken of op te slaan in een batterij. Prosumënten met een klassieke Ferrarimeter kunnen hun geïnjecteerde stroom daarentegen later in het jaar gratis terug afnemen. Voor prosumënten met een klassieke Ferrarimeter heeft de geïnjecteerde stroom een waarde van €0,27 per kWh.

Met het invoeren van de digitale meter via het decreet van 26 april 2019 werd een virtuele terugdraaiende teller ingevoerd met als doel ervoor te zorgen dat prosumënten die een digitale meter krijgen zoals voorheen nog steeds hun kosten aangerekend krijgen op basis van de netto afgenomen stroom en het nettatarief aangerekend wordt onder de vorm van een forfaitair prosumententariaf. Het doel hiervan was van de digitale meter een virtuele klassieke Ferrarimeter te maken en dit gedurende 15 jaar na indienstname van de decentrale productie-installatie.

De artikelen 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 die dit regime bevatten, werden aangevochten door de VREG, de CREG en de federale Ministerraad. Op 14 januari 2021 volgde een uitspraak van het Grondwettelijk Hof (arrest nr. 5/2021):

- Doordat het Grondwettelijk Hof artikel 4.1.30/1 vernietigde, wordt het nettatarief van de prosumënten met een digitale meter in de toekomst berekend op de bruto-afname en niet meer op de netto-afname. Het prosumententariaf verdwijnt in dat geval.
- Doordat het Grondwettelijk Hof artikel 15.3.5/12 vernietigde, wordt de virtuele terugdraaiende teller in zijn geheel geschrapt. Prosumënten met een klassieke Ferrarimeter behouden tot de installatie van de digitale meter hun terugdraaiende teller en blijven een prosumententariaf betalen.

Dit heeft als consequentie dat alle decentrale productie-installaties van maximaal 10 kVA met datum van indienstname vanaf 2006 een onmiddellijke of uitgestelde impact van het arrest ondervinden².

De cijfers met betrekking tot dergelijke in 2020 in dienst genomen PV-installaties zijn echter nog onvolledig. De meldingen van de nieuwe installaties in dienst genomen tot 31 december 2020 zijn immers nog niet allemaal bij Fluvius toegekomen of verwerkt (men heeft immers drie maanden vanaf de indienstname om de installatie aan te melden), waardoor het totaal aantal geïmpacteerd installaties nog zal stijgen. Daarnaast worden ook oudere PV-installaties nog steeds aangemeld bij Fluvius. Dit geeft het volgende voorlopige overzicht:

	Totaal geïnstalleerd PV-vermogen in MW	Aantal PV-installaties	Aantal PV met DM
2006	1	406	46
2007	10	2.849	334
2008	40	10.411	1.305
2009	207	48.530	6.280
2010	150	31.712	4.535
2011	410	81.505	12.499
2012	225	42.566	6.575
2013	23	4.613	795
2014	41	8.517	1.552
2015	64	13.806	2.886
2016	122	27.550	5.179
2017	183	44.532	8.511
2018	206	52.229	10.674
2019	234	61.184	24.384

² De decentrale productie-installaties met datum van indienstname van voor 2006 zijn vanaf 1 januari 2021 sowieso hun recht op een terugdraaiende teller kwijt omdat hun periode van 15 jaar reeds verstreken is.

2020	600	138.000	15.066
Totaal	2.516	568.410	100.621

De installaties die nu al een digitale meter (100.621) hebben, ondervinden een onmiddellijke impact en zijn na de publicatie van het arrest in het Belgisch Staatsblad hun virtuele terugdraaiende teller kwijt.

De installaties die nog een klassieke meter (467.789) hebben, behouden hun terugdraaiende teller, maar zullen op termijn geïmpacteerd worden als de klassieke meter vervangen wordt door een digitale meter. Zij ondervinden een uitgestelde impact.

Daarnaast zijn er nog 600-tal andere dan PV-installaties (micro-WKK's, kleine windturbines, pocketvergisters, waterkracht, brandstofcel) die ook een onmiddellijke of uitgestelde impact ondervinden. Bij dat 600-tal zijn er een 500-tal dossiers die hebben genoten van de in artikel 7.10.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bedoelde investeringssubsidie voor kwalitatieve warmte-krachtinstallaties tot en met 10 kWe (micro-WKK), en die potentieel eveneens in aanmerking kwamen voor de terugdraaiende teller. Voor dergelijke installaties zal ook nog een regeling worden uitgewerkt op basis van een referentie-installatie en waarbij op basis van de berekening van de referentie-installatie een rendement van 5% wordt vooropgesteld.

A.3. Vooropgestelde oplossing: retroactieve investeringspremie

Er wordt voorgesteld om de door het arrest geïmpacteerde prosumant een retroactieve investeringspremie te verstrekken (A.3.1).

A.3.1. Retroactieve investeringspremie

Om de evenredigheid van de retroactieve investeringspremie te verzekeren, is deze retroactieve investeringspremie vastgesteld volgens de volgende principes::

- Voor elke referentie-installatie die in de periode 2006-2020 werd in dienst genomen wordt in functie van het jaar van indienstname in een **retroactieve investeringspremie voorzien zodanig dat er een rendement van 5%** bereikt wordt na vijftien jaar (rekening houdende met het ingevoerde prosumententariaf en alle voordelen die in het verleden er geweest zijn: de lengte van de periode dat men van de terugdraaiende teller heeft kunnen genieten, de groenestroomcertificaten (voor installaties tot en met juni 2015), het belastingvoordeel dat in een gegeven jaar kon worden genoten, de 10%-investeringssteun in 2006-2007,...). Deze 5% vindt zijn oorsprong in het onrendabele toppenmodel waarbij sinds 1 januari 2013 een financieel rendement vooropgesteld wordt van 5% voor de berekening van de hoogte van de ondersteuning van PV-installaties onder de vorm van groenestroomcertificaten.
- De berekeningen van de retroactieve investeringspremie zal niet gebeuren op projectspecifieke basis maar op basis van een referentie-installatie voor een gemiddelde installatie (representatief project) voor elk jaar van indienstname in de periode 2006-2020. De reden hiervoor is dat het onmogelijk is voor 568.410 installaties een afzonderlijke berekening te doen gezien elke installatie een combinatie is van unieke, niet door de overheid gekende parameters bijvoorbeeld wat betreft investeringskost, zelfafnamepercentage, oriëntatie, hellingshoek, type zonnepaneel, type-omvormer, elektriciteitskost (verschilt per leverancier en per distributienetbeheerder) en prosumententariaf (verschilt per distributienetbeheerder). Conform de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof mag de overheid echter werken met veralgemeende categorieën in zoverre dat die categorisering een objectieve indeling met zich meebrengt. Het jaar van indienstname is zo een objectief criterium.

- De steun voor een individuele installatie is wel lineair in functie van de grootte (het piekvermogen) van die installatie uitgedrukt in kWp.
- In het kader van rechtszekerheid en voorzienbaarheid worden de premiebedragen nu vastgelegd tot eind 2025.
- Het is aangewezen in het kader van energietransitie (meer hernieuwbare (decentrale) elektriciteitsproductie en de elektrificatie van de mobiliteit, en gebouwverwarming) en het efficiënt netbeheer dat op termijn netgebruikers en vooral de eigenaars van decentrale productie-installaties overschakelen naar een digitale meter. Wie een digitale meter aanvraagt en niet wacht op de geplande uitrol van de digitale meter (2021-2024) zal mogelijks een installatiekost dienen te betalen (= bevoegdheid regulator). Daarom wordt voor prosumënten die vrijwillig kiezen om een digitale meter te laten plaatsen vóór 31 december 2023 de retroactieve investeringspremie als “incentive” verhoogd met 100 euro.

A.3.2. Aanvraagmodaliteiten van de retroactieve investeringspremie

De retroactieve investeringspremie moet op straffe van onontvankelijkheid worden aangevraagd binnen de zes maanden na de plaatsing van de digitale meter en niet later dan 31 december 2025. Voor de prosumënten bij wie echter reeds een digitale meter werd geplaatst, gaat deze termijn als overgangsbepaling echter in vanaf de bekendmaking van dit besluit in het *Belgisch Staatsblad*.

Aangezien de netbeheerders beschikken over de meeste technische gegevens m.b.t. de geplaatste zonnepanelen en de geplaatste digitale meters, wordt voorgesteld om de aanvraag van de retroactieve investeringspremie te laten indienen en administratief te laten behandelen via Fluvius. Daarvoor zal door Fluvius een webapplicatie ter beschikking worden gesteld.

Fluvius bezorgt vervolgens wekelijks in 2021 en vanaf 2022 maandelijks aan het departement Financiën en Begroting en het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (hierna: VEKA) een lijst van de goedgekeurde dossiers die in aanmerking komen voor de retroactieve investeringspremie, waarna tot uitbetaling van de retroactieve investeringspremie wordt overgegaan. Die lijst bevat de naam- en adresgegevens van de personen die in aanmerking komen, hun rekeningnummer en het respectievelijke bedrag van de retroactieve investeringspremie, en wordt dit bezorgd vergezeld door een betaalbestand (in xml-formaat volgens Febelfin). De administratieve voorbereiding van de uitbetaling gebeurt door Fluvius. De uitbetaling zelf gebeurt via het VEKA dat een beroep kan doen op de diensten en medewerking van het departement Financiën en Begroting.

Conform richtlijn (EU) 2019/944 gebeurt de uitrol van de digitale meter in twee fasen: 80% tegen 2024 en 100% tegen 1 juli 2029. Wie vanaf 1 januari 2025 de plaatsing van een digitale meter weigert, verliest het recht op de retroactieve investeringspremie. Men kan uiteraard wel de draadloze versie weigeren en de bekabelde versie vragen en krijgen zonder enig gevolg voor de retroactieve investeringspremie.

A.4. Flankerend beleid: aanpassing batterijpremie

Het is absoluut aangewezen dat eigenaars van decentrale productie-installaties hun onmiddellijk elektriciteitsverbruik verhogen of hun productie tijdelijk opslaan. Hiermee verhogen ze hun rendement, helpen ze mee aan bevoorradingszekerheid en ontlasten ze het distributienet waardoor de distributienetbeheerders minder moeten investeren in de versterking het elektriciteitsnet en waardoor de distributienettarieven die door iedereen betaald worden onder controle blijven.

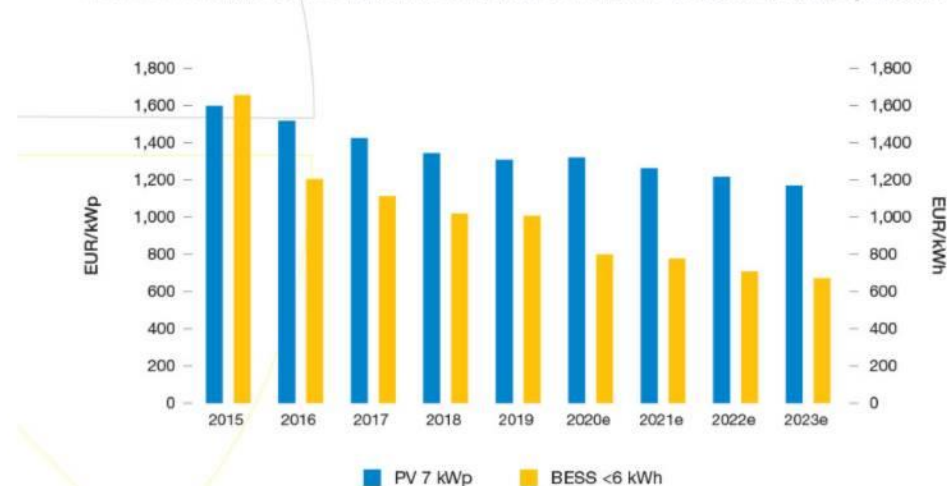
Dit kan geschieden via bijvoorbeeld een stationaire installatie voor elektrochemische opslag van elektriciteit (hierna: batterij) of een warmtepompboiler³.

Sinds augustus 2019 bestaat er in het Vlaamse Gewest een premie voor batterijen. Voor het jaar 2019 en 2020 was jaarlijks 2,5 miljoen euro voorzien voor de premie.

In 2020 werden er in het totaal 143 unieke aanvragen voor een premie voor thuisbatterijen ingediend. Dit is voor een totaal premiebedrag van €303.263 en een totale capaciteit van 1289 kWh. Hiermee bleef de premie onder de verwachtingen. De belangrijkste verklaring hiervoor is te vinden in het feit dat om in aanmerking te komen voor de premie, de netgebruiker afstand moet doen van de terugdraaiende teller voor wat betreft het aanrekenen van het nettatarief en dat een injectielimiet wordt opgelegd gebaseerd op het omvormervermogen. Zo lang het recht op terugdraaiende teller bleef bestaan was het financieel voordeel dat behaald kon worden met een thuisbatterij beperkt.

Op 18 september 2020 heeft de Vlaamse Regering beslist de premie voor één jaar te verlengen tot eind 2021 en om een aantal premievoorwaarden te wijzigen. Er werd hiervoor 1 miljoen euro voorzien. Vanaf 2021 zullen een aantal omgevingsvoorwaarden wijzigen zodat het investeringskader voor batterijen verbetert: nieuwe PV installaties hebben geen recht meer op een terugdraaiende teller, bestaande PV installaties met digitale meter verliezen omwille van het arrest van het Grondwettelijk Hof hun virtueel terugdraaiende teller en de VREG heeft aangekondigd dat vanaf 1 januari 2022 het capaciteitstarief in voege gaat. Een batterij is dan ook een mogelijkheid voor de door het arrest geïmpacteerde prosumant om zijn zelfverbruik te verhogen

FIGURE 1.1 SURVEY OF RESIDENTIAL SOLAR AND STORAGE PRICES IN GERMANY, 2015-2023

Bron: European Market Outlook For Residential Battery Storage 2020–2024

Ondanks de bestaande premie is een thuisbatterij bij een referentie-zonnepaneleninstallatie van 4 kWp slechts na 10 tot 14 jaar terugverdiend. De modellen die momenteel op de markt zijn, hebben een gemiddelde levensduur van ongeveer 2.800 tot 10.000 cycli en gaan dus zo'n 10-20 jaar mee. De lage rendabiliteit in deze berekeningen ten opzichte van eerdere of andere commerciële berekeningen zijn te wijten aan:

- realistische investeringsprijzen. 800 euro/kWh is pas realistisch bij een batterij vanaf 10 kWh.
- een realistische terugleververgoeding van 0,04 euro/kWh i.p.v. zoals de eerder verwachtte 0,03 euro/kWh. Hoe hoger de terugleververgoeding, hoe minder rendabel het is om de energie lokaal op te slaan.

³ Een warmtepompboiler is een thermische batterij waarmee men elektriciteit omzet in warm water. De netbeheerders geven sinds 2019 voor de installatie van zo een warmtepompboiler een REG-premie.

- een variabele elektriciteitsprijs geraamd op ongeveer 0.22 euro/kWh zodra het capaciteitsstarief ingaat. Een lagere elektriciteitsprijs maakt zelfafname minder rendabel. In het model wordt wel verondersteld dat een batterij ook kan ingezet worden om aan 'peakshaving' te doen zodat de maandpiek en de kost ervan lager wordt.
- Een zelfverbruik van 61% bij een batterij van 5 kWh in combinatie met een PV installatie van 4 kWp. Dit ligt in lijn met hetgeen in de literatuur^{4,5} te vinden is
- Het uitgangspunt van 35% zelfverbruik in de situatie zonder batterij.

Daarom wordt voorgesteld als een flankerend beleid om de premie voor batterijen te verhogen. Op die manier wordt ook ingegrepen in de geplande verlaging van de premie van 250 euro/kWh tot 200 euro/kWh en de verlaging van de maximale premiehoogte van 3.200 euro naar 1.800 euro zoals beslist bij besluit van de Vlaamse Regering van 18 december 2020. Er wordt voorgesteld om de premie te verlengen tot in 2024 en om te werken met een getrapte premie. **In 2021 wordt een premie van 300 euro/kWh tot 6 kWh en van 250 euro/kWh van 6 kWh tot en met 9 kWh voorzien. Er wordt geen premie gegeven voor bijkomende capaciteit boven de 9 kWh.** De premie bedraagt maximaal 2.550 euro. De premie kan ook nooit meer bedragen dan 40% van de investeringskosten. Een gemiddelde batterij van 5 kWh krijgt op die manier een premie van 1.500 euro terwijl dit onder de oude subsidieregeling 1.250 euro zou zijn, en na de beslissing van 18 december 2020 vanaf 1 april 2021 slechts 1.000 euro zou bedragen.

Naar analogie van de investeringssteun voor PV-installaties neemt in de periode 2022–2024 de premie voor thuisbatterijen elk jaar af, om te eindigen op 31 december 2024.

	2021	2022	2023	2024	2025
0 tot 4 kWh	€300	€225	€150	€75	€0
4 tot 6 kWh	€300	€187,50	€125	€62,50	€0
6 tot en met 9 kWh	€250	€150	€100	€50	€0
Maximum premie	€2550	€1725	€1150	€575	€0

Gezien de heel snelle evolutie van de markt van thuisbatterijen wordt de hoogte van de premie voor thuisbatterijen minstens 1 keer per jaar geëvalueerd en indien nodig aangepast.

Er wordt in dit kader gekozen om voornamelijk kleine batterijen te stimuleren. Vanuit netoogpunt volstaan kleinere batterijsystemen⁶ die vooral de middagpiek en avondpiek aftoppen. Vanuit de literatuur⁷ wordt een verhouding 1 tot 1,5 kWh batterijcapaciteit per kWp aangeraden als economisch optimum. Bij de plaatsing van een batterij is er een relatief hoge vaste kost verbonden aan werkuren en de omvormer. De marginale kost van bijkomende capaciteit boven de 6 kWh ligt lager dan die eronder.

A.5. REG-premie om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen

Het wegvallen van het principe van de virtuele terugdraaiende teller en het feit dat op termijn het uitsluitend nachttarief verdwijnt zijn evoluties die het in het bijzonder voor eigenaars van een warmtepomp, eigenaars van elektrische boilers en eigenaars met een accumulatieverwarming belangrijk maken om het gebruik van de apparaten zoveel mogelijk te sturen naar de juiste momenten van de dag. Door die toestellen automatisch aan te sturen, kan de factuur verlaagd worden. Het komt er op aan om enerzijds het energieverbruik te spreiden en momenten van hoge marktprijzen te vermijden en anderzijds het energieverbruik te verschuiven naar momenten waarop ze zelf

⁴ <https://pvspeicher.htw-berlin.de/unabhaengigkeitsrechner/>

⁵ <https://simulatordigitalemeter.vreg.be/pdf/netbelasting-en-bepalen-van-de-optimale-opslagcapaciteit.pdf>

⁶ Maximum use of Renewable Energy generation on the Belgian grid by a Grid Injection Limit Algorithm and optimal Battery deployment

⁷ <https://simulatordigitalemeter.vreg.be/pdf/netbelasting-en-bepalen-van-de-optimale-opslagcapaciteit.pdf>

produceren of de marktprijs laag is. Ter ondersteuning van die aanpassing wordt voorgesteld een nieuwe REG-premie in te voeren om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 1: in artikel 3.1.52, §1, van het Energiebesluit van 19 november 2020 wordt:

1° een wijziging doorgevoerd aangaande de uitrol van de digitale meters.

Momenteel is bepaald dat de digitale meters bij prosumenten moeten zijn uitgerold tegen uiterlijk 31 december 2022. Een consequentie van het arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 is dat er geen noodzaak meer bestaat om de distributienetbeheerders in het kader van zijn planmatige uitrol te verplichten om prosumenten te onderwerpen aan een afwijkende timing die in zijn geheel genomen minder efficiënt is dan een methodische planmatige geografische uitrol. Om die redenen wordt voorgesteld om artikel 3.1.52, §1, vierde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 aan te passen. Het voordeel hiervan is dat de digitale meter door de distributienetbeheerders efficiënter algemeen uitgerold kan worden in de periode 2021-2024 bij alle netgebruikers: straat per straat, wijk per wijk en gemeente per gemeente, in plaats van her en der, zoals thans het geval is. Dit heeft dan als voordeel dat de gemiddelde plaatsingskost per meter verlaagt (minder verplaatsingskosten,...), wat een gunstig effect heeft op de nettarieven. Op die manier kunnen binnen eenzelfde tijdsbestek ook meer digitale meters worden geplaatst, wat de netbeheerder helpt om makkelijker het Europeesrechtelijk vereiste percentage van een uitrol van 80% tegen 2024 te behalen.

2° een verwijzing naar het door het Grondwettelijk Hof vernietigde artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast. Bij installaties waarvan de termijn van vijftien jaar verstreken is, zal los van de voormelde planmatige uitrol nog steeds direct een digitale meter worden geplaatst.

3° en 4° De verplichte plaatsing van een digitale meter binnen de negentig dagen na de aanmelding van een PV-installatie, als bedoeld in artikel 3.1.52, is enkel bedoeld in geval het gaat om PV-installaties met ingebruiknamedatum vanaf 1 januari 2021. Om die redenen wordt een verduidelijking aangebracht in het vijfde lid en wordt in het negende lid een verwijzing gecorrigeerd.

ARTIKEL 2: in artikel 3.1.57, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2020 wordt een verwijzing naar het door het Grondwettelijk Hof vernietigde artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.

ARTIKEL 3: in artikel 6.4.1/1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2020 worden aangaande de REG-premies bij residentiële gebouwen de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de warmtepompboilerpremie loopt maar tot 31 december 2023. In het kader van flankerend beleid naar aanleiding van het arrest nr. 5/2021 wordt de premie voor de installatie van een warmtepompboiler verlengd tot en met 31 december 2024.

2° in artikel 6.4.1/1/1 van het Energiebesluit van 19 november 2020 wordt een verwijzing naar het door het Grondwettelijk Hof vernietigde artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.

ARTIKEL 4 en ARTIKEL 7: Er wordt voorgesteld een nieuwe REG-premie in te voeren om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen. De elektriciteitsdistributienetbeheerder geeft voor investeringen in 2021 en 2022 een premie aan de investeerder voor de installatie van apparaten die de accumulatieverwarming, elektrische boilers en

warmtepompen sturen om het eigenverbruik in bijna-realttime te verhogen, elektrische belastingen te verschuiven naar perioden waarin er een overvloed aan elektriciteit wordt geproduceerd of het energieverbruik van de afnemer te verminderen:

- De REG-premie bedraagt 50% van de factuur met een maximum van 400 euro:
- Er kan maar één premie per EAN-code worden toegekend.

Er wordt voorzien in een aanpassing van artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010 zodat de netbeheerder voor de kosten van deze premie, net zoals bij een reeks andere REG-premies het geval is, een DAEB-vergoeding kan ontvangen. Zie ook infra.

ARTIKEL 5: in artikel 6.4.1/5 van het Energiebesluit van 19 november 2020 worden aangaande de REG-premies bij niet-residentiële gebouwen de volgende wijzigingen aangebracht:

1° de warmtepompboilerpremie loopt maar tot 31 december 2023. In het kader van flankerend beleid naar aanleiding van het arrest nr. 5/2021 wordt de premie voor de installatie van een warmtepompboiler verlengd tot en met 31 december 2024.

2° in artikel 6.4.1/5 van het Energiebesluit van 19 november 2020 wordt een verwijzing naar het door het Grondwettelijk Hof vernietigde artikel 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.

ARTIKEL 6: Wat de investeringspremie voor fotovoltaïsche zonnepanelen van de netbeheerders betreft die voor installaties met indienstname vanaf 2021 wordt gegeven, wordt bepaald dat de premie zelf maar wordt uitbetaald nadat de digitale meter is geplaatst. Dit om te vermijden dat ook in deze categorie van eigenaars van fotovoltaïsche zonnepanelen het Fluvius onmogelijk wordt gemaakt om de digitale meter uit te rollen.

Tevens wordt ook de nieuwe REG-premie om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen (zie supra artikel 4) opgenomen in de lijst van REG-premies waarvan de premieaanvraag uiterlijk 24 maanden na de eindfactuur moet worden ingediend.

ARTIKEL 8: in artikel 7.13.1 van het Energiebesluit van 19 november 2020 worden verwijzingen naar de vernietigde artikelen 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.

ARTIKEL 9: in artikel 7.13.2 van het Energiebesluit van 19 november 2020 worden verwijzingen naar de vernietigde artikelen 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.

ARTIKEL 10: in artikel 7.14.1 van het Energiebesluit van 19 november 2020 worden met betrekking tot de batterijpremie de volgende wijzigingen aangebracht:

- Vooreerst worden verwijzingen naar de vernietigde artikelen 4.1.30/1 en 15.3.5/12 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 aangepast.
- De batterijpremie wordt verlengd tot eind 2024.
- De hoogte van de batterijpremie wordt aangepast alsook de maximale absolute premiehoogte en het maximale percentage dat de premie kan bedragen ten opzichte van de investeringskosten. Concreet wordt voorgesteld om in 2021 te werken met een getrapte premie. In 2021 wordt voorzien in een premie van 300 euro/kWh tot 6 kWh en 250 euro/kWh van 6 kWh tot 9 kWh. De premie bedraagt maximaal 2.550 euro. De premie kan ook nooit meer bedragen dan 40% van de investeringskosten (zie supra punt A4).
- Naar analogie van de investeringssteun voor PV-installaties neemt in de periode 2022 – 2024 de premie voor thuisbatterijen elk jaar af, om te eindigen op 31/12/2024:

	2021	2022	2023	2024	2025
0 tot 4 kWh	€300	€225	€150	€75	€0
4 tot 6 kWh	€300	€187,50	€125	€62,50	€0

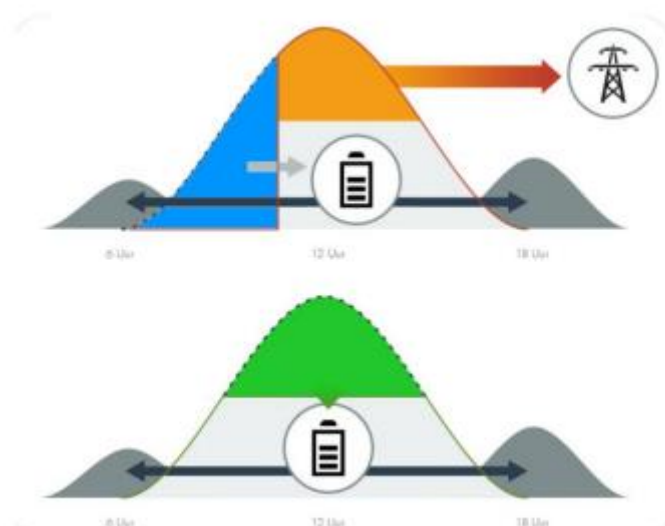
6 tot en met 9 kWh	€250	€150	€100	€50	€0
Maximum premie	€2.550	€1.725	€1.150	€575	€0

Gezien de heel snelle evolutie van de markt van thuisbatterijen wordt de hoogte van de premie voor thuisbatterijen minstens 1 keer per jaar geëvalueerd en indien nodig aangepast.

- De huidige regelgeving voorziet dat men in aanmerking komt indien men eigenaar is van een decentrale productie-installatie van maximaal 10 kVA. Om ook investeerders in gevallen waarbij de PV-installatie geleased is aanspraak te laten maken op de premie thuisbatterij wordt voorgesteld het toepassingsgebied te verruimen waardoor ook iemand die zijn PV-installatie geleased heeft aanspraak kan maken op een premie.
- Een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor een premie is de toepassing van een injectielimiet op het toegangspunt van 60% van het maximale omvormervermogen van de gekoppelde productie-installatie of een slimme sturing van de installatie die minstens hetzelfde resultaat oplevert. Dat wil zeggen dat de productie-installatie ten allen tijde nooit meer dan 60 % van het maximale vermogen van de omvormer mag injecteren in het net.

Een dergelijke regeling is interessant omdat een batterijsysteem met een slimme sturing de piekstromen van de PV-installaties kan opvangen. Op zonnige dagen met weinig zelfverbruik begint een batterij zonder slimme sturing op te laden van zodra de zon begint te schijnen. Bij een PV-installatie van 4 kWp met een batterij van 5 kWh bijvoorbeeld zal de batterij al na een paar uur en nog voor de middag volgeladen zijn. Daarna injecteert de PV-installatie de opgewekte stroom op het net en realiseert zo nog steeds een piekstroom. Een batterij die wel op een slimme manier wordt aangestuurd, maakt een inschatting van het verwachte productieprofiel van de komende uren en wordt pas kort voor de piek opgeladen (zie ook onderstaande afbeelding).

De opgelegde injectielimiet moet er voor zorgen dat het batterijsysteem steeds op een slimme manier wordt aangestuurd zodat de piekstromen naar het net verminderen. Op deze manier leveren de batterijen ook extra maatschappelijke bijdrage : batterijen dragen bij aan de lokale netstabiliteit en er kunnen zo meer decentrale productie-installaties aangesloten worden op het distributienet zonder dat de distributienetten in de nabije toekomst moeten worden verzaamd.

Afbeelding boven: een combinatie van PV-installatie met batterijsysteem zonder slimme sturing. De batterij laadt op zodra de zon begint te schijnen (blauw). De zonnestroom wordt op de (middag)piek in het net geïnjecteerd (oranje). Op momenten dat er geen zonnestroom te beschikking is, wordt er elektriciteit uit de batterij gehaald (grijs).

Afbeelding onder: een combinatie van PV-installatie met batterijsysteem met slimme sturing. De batterij laadt begint pas op te laden kort voor de (middag)piek (groen). Op deze manier wordt de piekstroom naar het net afgetopt. Op momenten dat er geen zonnestroom te beschikking is, wordt er elektriciteit uit de batterij gehaald (grijs).

Er wordt voorgesteld om de injectielimiet van 60% voor nieuwe en bestaande installaties toe te passen op het vermogen van de zonnepanelen (kWp) in plaats van het vermogen van de omvormer (kVA). De injectielimiet is sterk beperkend voor prosumënten die omwille van het prosumententariaf vaak een sterk ondergedimensioneerde omvormer plaatsten. Voor nieuwe installaties kan mogelijks een sterk overgedimensioneerde omvormer geplaatst worden waardoor de injectielimiet 'ontlopen' wordt en alsnog de middagpiek op het net geïnjecteerd wordt.

- De bestaande regelgeving laat toe dat de premieaanvraag ontvankelijk is als een offerte voor de digitale meter kan worden voorgelegd. Via het opheffen van een zin in artikel 7.14.1, §3, eerste lid, 1° wordt bepaald dat de digitale meter moet zijn geplaatst, en dat een offerte om de digitale meter te plaatsen niet meer voldoende is.
- Onder de huidige voorwaarden moet een premie aangevraagd worden uiterlijk drie maanden na de factuurdatum. Gezien de plaatsing van een digitale meter één van de voorwaarden is om tot de uitbetaling van de premie over te gaan en Fluvius hier met vertraging kampt, blijken die drie maanden in sommige gevallen te krap. Gezien dit buiten de wil van de aanvrager ligt, wordt voorgesteld om de termijn waarin de premie kan worden aangevraagd te verlengen tot zes maanden na factuurdatum. Om de aanvragen van de premie vlotter te kunnen behandelen moeten de aanvragers een volledig premiedossier indienen binnen de 6 maand na factuurdatum. Zes maanden zouden in principe voldoende moeten zijn voor alle nodige voorwaarden in orde te brengen.
- De nodige informatie op de verklaring op eer wordt uitgebreid met de totale investeringskost van de thuisbatterij en de kostprijs van de hybride omvormer. Deze gegevens zijn noodzakelijk om de premiehoogte correct te berekenen. Indien er een factuur voor de plaatsing van zonnepanelen in combinatie met een thuisbatterij als bewijsstuk wordt ingediend is het niet altijd even duidelijk welke de exacte investeringskosten voor de thuisbatterij zijn.
- Een batterijsysteem heeft een bepaalde maximumcapaciteit maar deze wordt meestal maar voor een bepaald percentage gebruikt. Meestal is dit ongeveer 90% van de maximale capaciteit. Dit is de werkelijke (of bruikbare) capaciteit. Het batterijmanagementsysteem zal zo ingesteld worden dat deze niet wordt overgeschreden. Anders gaat dit ten koste van de levensduur van de batterij. Het is die werkelijke capaciteit die gebruikt wordt om de premie te berekenen. Ten einde onduidelijkheid te vermijden over het woord "werkelijk" wordt voorgesteld dit te vervangen door "bruikbare". De "bruikbare capaciteit" staat vermeld in de datasheet van de batterij en de installateur is hier van op de hoogte. Als er slechts één capaciteit is vermeld, wordt er vanuit gegaan dat dit de "bruikbare capaciteit" is en kan deze als basis gebruikt worden voor de berekening van de premiehoogte. Dit moet vervolgens worden vermeld op de verklaring op eer die de installateur in het kader van de premieaanvraag moet invullen.

ARTIKEL 11: Er wordt in titel VII van het Energiebesluit van 19 november 2010 een nieuw hoofdstuk XVI ingevoerd die de nieuwe retroactieve investeringspremie en bijhorende voorwaarden bevat voor de decentrale productie-installaties van maximaal 10 kVA die werden geïnstalleerd in de periode 2006-2020.

Ontworpen artikel 7.16.1:

Dit artikel bevat de voorwaarden aangaande de retroactieve investeringspremie.

Om in aanmerking te komen voor de eenmalige retroactieve investeringspremie, moet aan onderstaande voorwaarden cumulatief zijn voldaan:

- de decentrale productie-installatie moet beschikken over een maximaal omvormersvermogen kleiner dan of gelijk aan 10 kVA;
- de decentrale productie-installatie moet beschikken over een digitale meter;

- de omvormer van de decentrale productie-installatie moet in staat zijn elektriciteit te injecteren op het elektriciteitsdistributienet en dat gedurende de laatste twaalf maanden nog gedaan hebben;
- de zonnepaneleninstallatie moet in dienst genomen zijn in de periode van 1 januari 2006 tot en met 31 december 2020;
- de zonnepanelen moeten aangemeld zijn bij de distributienetbeheerder (Fluvius) en dit voor 1 mei 2021. Zonnepanelen die tegen dan niet aangemeld zijn, hebben geen recht op een retroactieve investeringspremie.
- deze premie betreft echter geen schadevergoeding maar beoogt een redelijk en billijk alternatief te vormen voor het wegvallen van de terugdraaiende teller. In de (sociale) media wordt echter al meermaals gewag gemaakt van burgers die zich willen groeperen om juridische stappen te ondernemen tegen de overheid in het kader van het wegvallen van de (virtuele) terugdraaiende teller. Het is echter niet de bedoeling dat burgers vanuit verschillende kanalen geld ontvangen en daardoor overgesubsidieerd worden. De aanvrager verklaart daarom uitdrukkelijk afstand te doen van iedere andere rechtsvordering ten aanzien van het Vlaamse Gewest tot vergoeding van enige vermeende directe of indirecte schade ten gevolge van het arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof.

De retroactieve investeringspremie is berekend aan de hand van een referentie-installatie. Als referentie-installatie werd gerekend met een gemiddelde zonnepaneleninstallatie met een piekvermogen van 4 kWp, met een omvormersvermogen van 3,6 kVA, een productie per jaar van 3600 kWh en een zelfverbruik van 35%.

De berekening van de retroactieve investeringspremie voor een referentie-installatie houdt verder rekening met de volgende elementen:

- de investeringskost per jaar van indienstname;
- het jaar van ingebruikname van de installatie;
- het piekvermogen van de installatie (kWp);
- het percentage van het zelfverbruik;
- de productie van de installatie (vollasturen);
- de historische elektriciteitsprijzen;
- de toekomstige elektriciteitsprijzen;
- de reeds ontvangen overheidssteun (waaronder groenestroomcertificaten, federale belastingaftrek,...);
- het voordeel van de terugdraaiende teller sinds het jaar van indienstname;
- de inkomsten uit de terugleververgoeding;
- het toekomstig capaciteitstarief;
- het wegvallen van het prosumententarief.

De berekening gaat ervan uit dat de investering gebeurde in het jaar dat voorafgaat aan de indienstname. Op die manier wordt geen onderscheid gemaakt tussen installaties die in het begin of op het einde van hetzelfde jaar in dienst genomen werden.

De eenmalige retroactieve investeringspremie wordt berekend in functie van het geïnstalleerd piekvermogen van de zonnepanelen op basis van een vaste vergoeding (euro per kWp). Een installatie van 8 kWp krijgt het dubbel van een installatie van 4 kWp (indien hetzelfde jaar van indienstname en jaar van plaatsing van de digitale meter).

Voor het bepalen van de hoogte van de retroactieve investeringspremie wordt het piekvermogen van de zonnepanelen gebruikt. Het maximaal piekvermogen wordt

echter beperkt tot 10 kilowattpiek.⁸ Dit piekvermogen dient aangetoond te worden op basis van een installatiefactuur of een AREI-keuringsattest. Indien dit niet aangetoond kan worden, wordt het aantal kilowattpiek gelijkgesteld aan het AC-vermogen van de omvormer en dit beperkt tot 10 kilowattpiek.

De retroactieve investeringspremie wordt toegekend per aansluiting of meter (dus per EAN-nummer) en op basis van het piekvermogen dat is aangesloten op dat EAN-nummer. In sommige gevallen werd in bijkomende capaciteit voorzien:

- Als de bijkomende zonnepaneleninstallatie werd geplaatst op een andere aansluiting (ander EAN-nummer) dan de oorspronkelijke zonnepaneleninstallatie, dan wordt de retroactieve investeringspremie voor elke installatie apart berekend op basis van het piekvermogen (aantal kWp) aangesloten op de aansluiting (EAN-nummer). Uiteraard moet elke afzonderlijke installatie aan de voorwaarden voldoen om in aanmerking te komen voor de retroactieve investeringspremie.
- Wat betreft de gevallen waarbij op eenzelfde EAN-nummer de bestaande installatie echter na de indienstname nog werd uitgebreid (extra panelen) moet rekening worden gehouden met de regel uit artikel 7.13.1, eerste lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 die stelt: *“De indienstname van de installatie, vermeld in artikel 4.1.30/1 en artikel 15.3.5/12, eerste lid, van het Energiedecreet van 8 mei 2009, is de datum van het eerste AREI-keuringsverslag. Als een bijkomende installatie wordt geplaatst of de bestaande installatie wordt uitgebreid, dan geldt de datum van het eerste AREI-keuringsverslag van het oorspronkelijke deel.”* Met andere woorden een uitbreiding van een bestaande installatie werd met betrekking tot de geldigheidsduur van de (virtuele) terugdraaiende teller als het ware “opgeslorpt” door de bestaande installatie. Het is dus niet dat de *uitbreiding* op zich een andere aparte termijn kreeg waar men gedurende 15 jaar van de (virtuele) terugdraaiende teller kon genieten. Deze regel dateerde al van voor het arrest en is ook nu nog steeds van toepassing. Er wordt voorgesteld om dan ook voor het bepalen van het vermogen in het kader van het berekenen van de retroactieve investeringspremie dezelfde regel toe te passen, waarbij voor het bepalen van hoogte van de retroactieve investeringspremie in dat geval de situatie zoals van toepassing op 1 januari 2021 zal worden gehanteerd.

Er wordt beoogd aan de getroffen eigenaars een evenredig en billijk alternatief te bieden voor een eventueel rendementsverlies dat wordt veroorzaakt door het arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof. Er wordt echter ook gestreefd naar een gelijke vergoeding van alle getroffen eigenaars. Om die gelijkheid te waarborgen dient een combinatie van een (zekere en vaststaande) retroactieve investeringspremie en een (onzekere) gerechtelijke schadevergoeding vermeden te worden. Immers, een gerechtelijke schadevergoeding is afhankelijk van de individuele appreciatie van de gevatte rechter en derhalve kunnen de aan de verschillende eigenaars toegekende schadevergoedingen sterk uiteenlopen. Derhalve wordt de keuze voor de retroactieve investeringspremie gekoppeld aan een afstand van rechtsvordering ten aanzien van het Vlaamse Gewest.

Als de eigenaar zelf op eigen initiatief aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder vraagt om een digitale meter te installeren vóór 31 december 2023, wordt de retroactieve investeringspremie verhoogd met 100 euro.

⁸ Installaties van meer dan 10 kWp worden relatief veel goedkoper dan de referentie-installatie van 4 kWp. Bovendien hebben ze door de verhouding piekvermogen en vermogen van de omvormer ook relatief meer productie (vollasturen equivalent). Deze beide parameters samen zorgen voor een gemiddelde hoger rendement. Met de aftopping op 10 kWp blijft de vergoeding in lijn met het criterium ‘redelijk rendement’. Omwille van eenvoud en om zo dicht mogelijk aan te sluiten bij de meerderheid van de installaties werd daarbij ook vertrokken van een typische referentie-installatie (dus bijv. geen oost-west opstelling met soms afwijkende omvormerverhoudingen). De premie zal dus relatief dicht aansluiten bij een veel voorkomende installatie, zonder rekening te kunnen houden met alle specifieke kenmerken en dus volledig juist te kunnen zijn. Een installatie die een groot paneelvermogen combineert met een klein omvormervermogen heeft ook zijn voordelen, bijv. lagere kosten aan prosumentenvergoeding (die wegvalt nadat een digitale meter is geïnstalleerd).

De retroactieve investeringspremie wordt in één keer uitbetaald op de rekening van de eigenaar van de zonnepanelen, dit bedrag wordt niet gespreid over 15 jaar.

De retroactieve investeringspremie moet worden teruggestort als na het verkrijgen van de retroactieve investeringspremie hetzij niet meer aan de gestelde voorwaarden is voldaan, hetzij de decentrale productie-installatie wordt verplaatst naar een ander perceel, en dit binnen een termijn van vijftien jaar volgend op de datum van de indienstneming van de decentrale productie-installatie.

ARTIKEL 12: Via dit artikel wordt een nieuwe bijlage IV/2 in het Energiebesluit van 19 november 2010 ingevoegd. Deze bijlage bevat de tabellen waarin de concrete hoogtes voor de retroactieve investeringspremie uit het ontworpen artikel 7.16.1 daadwerkelijk zijn opgenomen. De methodiek met betrekking tot de vaststelling van deze retroactieve investeringspremie wordt besproken onder artikel 9.

De retroactieve investeringspremie die in 2021 kan worden aangevraagd door eigenaars van zonnepanelen die op 1 januari 2021 al beschikken over een digitale meter is de volgende:

in €/kWp	Jaar van indienstname									
	2006	2007-2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Digitale meter geplaatst voor 2021	140	0	12	289	383	436	382	348	336	327

De berekening toont aan dat een referentie-installatie in dienst genomen tussen 2007 en 2013 het rendement 5% - zonder retroactieve investeringspremie - behaalt. De belangrijkste redenen hiervoor zijn de ondersteuning via een federale belastingaftrek, de groenestroomcertificaten en/of de lange periode waarin de teruggaaiende teller van toepassing was. Voor een referentie-installatie in dienst genomen in 2006 is er wel nog een retroactieve investeringspremie nodig om een rendement van 5% te behalen. De belangrijkste reden hiervoor is de nog zeer hoge investeringskost in 2006. Daaruit blijkt dat een retroactieve investeringspremie dat een rendement van 5% waarborgt, een redelijk alternatief biedt aan diegenen die zijn getroffen door het arrest nr. 5/2021 van 14 januari 2021 van het Grondwettelijk Hof.

Voor de decentrale productie-installaties waar de digitale meter heden nog niet is geplaatst, worden per jaar van plaatsing van de digitale meter gelijkaardige tabellen in de bijlage opgenomen.

in €/kWp	Jaar van indienstname									
	2006	2007-2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Digitale meter geplaatst in 2021	140	0	12	289	383	436	382	348	336	327
Digitale meter geplaatst in 2022	nvt	nvt of 0	0	242	341	396	340	304	291	281
Digitale meter geplaatst in 2023	nvt	nvt of 0	0	227	331	389	330	292	279	269
Digitale meter geplaatst in 2024	nvt	nvt of 0	0	212	321	382	320	280	266	256
Digitale meter geplaatst in 2025	nvt	nvt of 0	0	196	311	375	309	267	253	242

nvt= 15 jarige periode waarbij men recht had op de virtuele teruggaaiende teller is verstreken en men heeft daardoor ook geen recht op een retroactieve investeringspremie meer.

ARTIKEL 13: inwerkingtredingsbepaling

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Retroactieve investeringspremie

De kosten van de retroactieve investeringspremie vallen in de periode 2021-2026 in functie van de uitrolsnelheid van de digitale meter bij de prosumenten. We veronderstellen indicatief volgende uitrol (1,5% in 2021, 5% in 2022, 5% in 2023, 5% in 2024 en 63,8% in 2025).

De kost in 2021 dient voor de ongeveer 69.093 PV-eigenaars (19,7%) die nu al beschikken over een digitale meter, die hun virtuele terugdraaiende teller gaan verliezen en die volgens de berekening op basis van de referentie-installatie nog geen rendement van 5 % hebben gehaald (in tegenstelling tot de PV-installaties met datum van indienstname in de periode 2007-2012 die reeds een rendement van 5 % hebben gehaald en dus geen bijkomende steun behoeven).

De kost in de periode 2022-2026 dient voor de ongeveer 281.384 PV-eigenaars die nog over een klassieke meter beschikken met een terugdraaiende teller en die de komende jaren wellicht overschakelen naar een digitale meter en dan hun virtuele terugdraaiende teller gaan verliezen.

	% digitale meters	Aantal met premie
2006-2020	19,7%	69.093
2021	1,5%	5.256
2022	5,0%	17.522
2023	5,0%	17.521
2024	5,0%	17.522
2025	63,8%	223.563
	100%	350.477

2006	26 k€
2013-2020	109,0 M€
2021	5,7 M€
2022	19,2 M€
2023	23,9 M€
2024	23,0 M€
2025	193,3 M€
2026	91,5 M€

Totaal 465,6 miljoen euro

We houden rekening met een gemiddelde betaaltermijn van 4 maanden. Het budget van 2023 is de som van 1/3 (4 van de 12 maanden) van de uitbetaling van de retroactieve investeringspremie verworven in 2022 en van 2/3 van de uitbetaling van retroactieve investeringspremie verworven in 2023. In 2024 dient nog 1/3 van de retroactieve investeringspremie verworven in 2023 betaald te worden.

De kost voor de betaling aan de ongeveer 69.093 PV-eigenaars (19,7%) die nu al beschikken over een digitale meter en die hun virtuele terugdraaiende teller gaan verliezen wordt betaald uit de algemene middelen. De kost van de retroactieve investeringssteun voor de bestaande PV-eigenaars die in 2021 de digitale meter krijgen en die hun terugdraaiende teller verliezen (1,5% - 5.256 eigenaars) wordt betaald uit de algemene middelen. Er wordt wat de in 2021 ingediende premie-aanvragen betreft gestreefd om deze maximaal dat jaar uit te betalen. De kost in de periode 2022-2026 voor de betaling aan de overige ongeveer 276.128 PV-eigenaars die nog over een klassieke meter beschikken met een terugdraaiende teller en die de komende jaren overschakelen naar een digitale meter en dan hun virtuele terugdraaiende teller gaan verliezen wordt voor 2/3 gedragen door algemene middelen en 1/3 door het Energiefonds.

Voor de bijdrage vanuit de algemene middelen is de eerste component een jaarlijkse volledige voorafname op het VFLD (gewone schadedossiers).

Naast de budgettaire inschatting voor de betaling aan PV-eigenaars dienen nog volgende geschatte kosten in rekening gebracht te worden. Deze kosten worden gedragen door het Energiefonds.

- 1) **Er zijn nog een 600-tal andere dan PV-installaties** (micro-WKK's, kleine windturbines, pocketvergisters, waterkracht, brandstofcel) die mogelijks een premie krijgen via het Energiefonds.

Inschatting: $20\% \times 5 \text{ MW (raming)} \times \text{€}400/\text{kW (werkhypothese)} = 500 \text{ k€ per jaar gedurende 5 jaar}$

- 2) **Er zijn prosumenten die vrijwillig zullen kiezen voor een digitale meter.** Zij krijgen een bijkomende premie van €100 bovenop de hierboven voorgestelde retroactieve investeringspremie. Deze kosten worden betaald door het Energiefonds.

Inschatting: $8.610 \text{ aanvragen per jaar} \times \text{€}100 \text{ per aanvraag} = 861 \text{ k€ per jaar}$

- 3) Een beschrijving van de personeels- en werkingskost is opgenomen in punt 3.C.

A.2. Aanpassing van de batterijpremie

Bij de introductie van de PV-premie van de distributienetbeheerder werd voor 2021 uitgegaan van 45.000 installaties <10 kVA (waarvan 27.000 installaties premiegerechtigd). Indien 10% van 45.000 installaties een thuisbatterij plaatst, zou dit betekenen dat in 2021 ongeveer 4.500 thuisbatterijen geïnstalleerd worden bij nieuwe PV projecten.

Ongeveer 101.000 prosumenten verliezen in 2021 hun (virtuele) terugdraaiende teller gezien ze al over een digitale meter beschikken. Na het arrest van het Grondwettelijk Hof zien we een verhoogde interesse bij dergelijke prosumenten om een thuisbatterij te plaatsen. De batterij kan immers het zelfverbruik en de flexibiliteit verhogen en aldus de investering in PV rendabeler maken. Er wordt aangenomen dat 5% van deze groep in 2021 een thuisbatterij laat plaatsen, hetgeen betekent dat in 2021 ongeveer 5.050 thuisbatterijen geïnstalleerd worden bij bestaande decentrale productie-installaties.

Uitgaande van bovenstaande veronderstellingen en een premie van 2.300 euro voor een gemiddelde 8 kWh batterij zou in 2021 een budget nodig zijn van 22 miljoen euro. Er wordt in 2021 en 2022 2,2 miljoen euro aangerekend op het Energiefonds. Het resterende bedrag in 2021 en 2022 wordt aangerekend op de relancemiddelen van Minister Demir.

A.3. REG-premie om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen

Er wordt een nieuwe REG-premie voor modules om accumulatieverwarming, elektrische boilers en warmtepompen automatisch aan te sturen ingevoerd. Einde juli 2020 waren er 182.579 uitsluitend nachtmeters (er werden reeds 1.700 digitale meters geplaatst bij uitsluitend nacht-klanten). Er zijn geen volledige gegevens beschikbaar met betrekking tot het aantal warmtepompen in Vlaanderen, maar het aantal wordt op ongeveer 40.000 warmtepompen geschat, waarvan ongeveer 30% op basis van de bestaande uitrol reeds een digitale meter heeft. Indien we uitgaan dat 1.500 netgebruikers op uitsluitend nachttarief deze premie aanvragen met een gemiddelde premie van 300 euro en 4.000 netgebruikers met een warmtepomp een gemiddelde premie aanvragen van 300 euro is hiervoor een budget van 1,65 miljoen euro nodig.

Uitgaande van bovenstaande veronderstellingen zou in 2021 en 2022 een budget nodig zijn van 1,65 miljoen euro. Deze bedragen worden in 2021 en 2022 aangerekend op het Energiefonds en op de relancemiddelen van Minister Demir. Hierdoor heeft deze nieuwe premie geen stijging van de distributienettarieven tot gevolg.

A.4. Advies Inspectie van Financiën en begrotingsakkoord

A4.1. Advies van de Inspectie van Financiën

De Inspectie van Financiën gaf een advies op 3 februari 2021. Het advies gaat als bijlage 2.

De Inspectie maakt in het advies de volgende opmerkingen:

- De Inspectie stelt dat het in het besluit en de nota gehanteerde begrip 'retroactieve investeringspremie' correcter is dan de in de pers gehanteerde 'financiële compensatieregeling'. De beslissing omtrent het toekennen van een retroactieve investeringspremie kadert binnen de discretionaire bevoegdheid van de Vlaamse Regering en blijft budgettair beheersbaar. De aandacht wordt daarbij wel gevestigd op het gegeven dat er op een correcte manier dient over te worden gecommuniceerd. Dit kan worden beaamd.
- De Inspectie meent dat de vervangingskost van de omvormer dient te worden opgenomen in de berekening van de premiehoogte. Hiermee wordt niet akkoord gegaan. De vervanging van de omvormer is echter een kost die op zich losstaat van de terugdraaiende teller en die in beide gevallen door de netgebruiker moet worden gedragen.
- De Inspectie merkt op dat voor een investering met startdatum X, ook al voor het jaar X de verwachte opbrengst voor jaar X volledig in rekening wordt gebracht. In praktijk zal dit volgens de Inspectie altijd minder zijn tot zelfs nihil indien de installatie is gebeurd in het najaar. Rekening houden met de exacte installatiedatum van het startjaar zou de berekening van de premie correcter, maar ook complexer maken. De Inspectie verzet zich dan ook niet tegen dit principe.
- De Inspectie meent dat het initiatief m.b.t de retroactieve investeringspremie dient te komen van Fluvius, a.d.h.v. een voorstel naar de gebruikers toe, en niet van de zonnepaneleneigenaar naar Fluvius toe: "push" i.p.v. "pull" principe. Het is weliswaar de bedoeling dat Fluvius de haar gekende prosumenten individueel op de hoogte brengt van de mogelijkheid en modaliteiten van de retroactieve investeringspremie, maar de burger moet nog steeds individueel die premie aanvragen. De reden hiervoor is tweërlei: de gegevens van Fluvius m.b.t. het eigenaarschap zijn mogelijk niet up-to-date (Fluvius kent enkel de prosumant, dit is niet steeds de eigenaar) en volgens het algemene principe van het burgerlijk wetboek m.b.t. het invorderen van uitstaande rechten zijn ook premies haalbaar en niet draagbaar.
- De Inspectie wijst op het gegeven dat het bepalen van een installatiekost voor de digitale meter niet tot de bevoegdheden van de Vlaamse Regering behoort, en dat het arrest van het

Grondwettelijk Hof reeds stelde dat dit bedrag door de VREG wordt bepaald. De Inspectie meent dat deze scheidingslijn dient te worden gerespecteerd. Dat laatste is wel degelijk hier het geval: aan de door de VREG autonoom vastgestelde distributietarieven zal niet worden getornd. Als de burger zelf om de installatie van de digitale meter vraagt dan zal onherroepelijk dat bedrag als tarief aan de elektriciteitsdistributiebeheerder moeten worden betaald. Als incentive om echter vrijwillig over te schakelen naar digitale meters voorziet de Vlaamse Regering in dat geval echter in een *verhoogde* retroactieve investeringspremie.

- Wat de personeelskosten betreffen, stelt de Inspectie dat eventuele administratieve en personeelskosten in principe moeten worden opgevangen binnen de bestaande enveloppes. De Inspectie meent dat deze nota dient te vermelden hoe deze tijdelijke inzet zal afgebouwd worden en tegen wanneer.

De verlenging van de batterijpremie lopen tot eind 2024. De retroactieve investeringspremie loopt in functie van de keuzes van de volgende Vlaamse Regering tot minstens eind 2025. Rekening houdende met de "overspill" van de ingediende aanvragen naar het volgende jaar en gelet op de nazorg voor die premiedossiers, zou de afbouw van de tijdelijke inzet ten vroegste in 2026 van start kunnen gaan.

- De Inspectie van Financiën sluit zich aan bij de stelling dat er een noodzaak is om batterijen te stimuleren, teneinde overbelasting van het net te vermijden. De Inspectie stelt echter voor om de getrapte premies te schrappen omdat het volgens de Inspectie geen zin heeft om kleinere installaties te verkiezen boven grotere.

Dit voorstel wordt niet gevolgd omdat het zowel vanuit technisch als economisch oogpunt geen zin heeft om te grote thuisbatterijen te plaatsen die niet in verhouding staan met het gekoppelde PV-installatie. Volgens de literatuur⁹ ligt het economisch optimum van de opslagcapaciteit van een batterij tussen de 1 en 1,5 kWh per kWhp van de gekoppelde PV-installatie. Daarbij heeft het verder verhogen van de opslagcapaciteit weinig zin. Verder zijn kleinere batterijsystemen in verhouding ook relatief duurder (per kWh capaciteit) dan grotere systemen dus is het ook niet onlogisch om een hogere subsidie te geven voor kleinere systemen. Uitgaande van een gemiddelde PV-installatie van 4 kWp die jaarlijks ongeveer 4 MWh produceert, is een batterijsysteem van 4 kWh tot 6 kWh economisch optimaal. Dit kan men als een eerder klein thuisbatterijsysteem beschouwen. Vanuit netoogpunt kan volgens EnergyVille¹⁰ een kleine thuisbatterij al een grote bijdrage leveren aan een mogelijke overbelasting van het lokale net. Vanuit dit oogpunt is het dus ook niet nuttig om grotere thuisbatterijen te stimuleren. Met de opgelegde injectielimiet van 60% als voorwaarde voor het verkrijgen van de premie wordt er bijkomend nog extra belasting naar het net vermeden. Tot slot stelt de Inspectie dat deze batterijpremies ook gekoppeld moeten worden aan de voorwaarde een digitale meter te hebben. De Inspectie verliest uit het oog dat het laten plaatsen van een digitale meter eigenlijk nu al een voorwaarde in artikel 7.14.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 is. Dit zal in de toekomst nog worden verstrengd doordat de digitale meter al zal moeten zijn geplaatst om voor de premie in aanmerking te komen.

- De Inspectie stelt een zeer groot verschil vast tussen de aan- en verkoopprijs van elektriciteit op het net. Om dit bijkomend nadeel te remediëren zou volgens de Inspectie kunnen opgelegd worden dat voor de termijn nodig om tot voldoende krachtige batterijen te komen (geschat 2026) de prijzen van aan- en verkoop van elektriciteit gelijk gehouden worden.

Het systeem van de terugleververgoeding uit artikel 7.13.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 betreft een mechanisme dat gebruik maakt van marktwerking en dat een methodiek is waar de Europese Commissie op in zet¹¹. Om de waarde van de geïnjecteerde

⁹ Zie bijv. <https://simulatordigitalemeter.vreg.be/pdf/netbelasting-en-bepalen-van-de-optimale-opslagcapaciteit.pdf>

¹⁰ <https://www.energyville.be/en/press/expert-talk-high-penetration-wind-and-sun-possible-minimal-costs-grid-reinforcement>

¹¹ In een werkdocument (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/1_EN_autre_document_travail_service_part1_v6.pdf) zette de Europese Commissie omtrent het waarden van de 'overtollige' elektriciteit van prosumenten in op zelfconsumptie en marktgebaseerde aanpak. Naarmate het marktontwerp wordt hervormd, zal verdere uitrol van eigen verbruik plaatsvinden op een pure marktbasis: de elektriciteit die niet zelf wordt verbruikt maar in het net wordt geïnjecteerd, zou tegen een marktprijs worden beloond. De Europese Commissie geeft in haar werkdocument aan dat beleidsmatig gezien dit de meest duurzame optie is. Dit is ondertussen ook in de Richtlijn

elektriciteit te bepalen doet ook het Vlaamse Gewest een beroep op de marktgebaseerde aanpak zoals ook de Europese Commissie sterk bepleit. Er is echter een vangnet voorzien waarbij de elektriciteitsdistributienetbeheerder als men geen terugleveringscontract sluit de geïnjecteerde stroom opkoopt tegen 0 euro/kilowattuur (waarbij dus negatieve prijzen wordt vermeden). Het gelijkschakelen van de prijzen van aan- en verkoop van elektriciteit staat echter haaks op die marktwerking doordat de prijzen die voor de injectie van elektriciteit worden betaald. Als men elektriciteit van het net afneemt, betaalt men naast de elektriciteitskost immers ook voor het gebruik van het elektriciteitsnet, een federale bijdrage, openbare dienstverplichtingen en btw. Deze vormen samen de aankoopprijs van elektriciteit. Die elementen zijn niet aanwezig bij de injectieprijs.

A.4.2. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd op 8 februari 2021 verkregen en gaat in bijlage 3.

B. ESR-TOETS

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De behandeling van de aanvragen, de berekeningen van de retroactieve investeringspremie, en de ontwikkeling van de nodige software tools gebeuren door Fluvius.

De beheerstaken voor de regeling van de retroactieve investeringspremie en de batterijpremie worden uitgevoerd door het VEKA in samenwerking met Fluvius. **Volgende hoofdtaken impliceren voor het VEKA concreet bijkomende middelen in de periode 2021–2026** (werkingsmiddelen, personeelsinzet):

- **Personeelsbehoefte VEKA**

Algemene projectcoördinatie, monitoring, rapportering en communicatie (1 VTE, niveau A).

Er is nood aan een projectleider die de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen coördineert (juristen die regelgeving voorbereiden, Fluvius als behandelaar van de aanvragen, business analyst, extern ontwikkelteam, AIV, 1700, informatieveiligheidsspecialisten, departement Financiën en Begroting voor uitbetalingen, ...).

Uitgebreide communicatie opzetten naar doelgroep.

Gelet op de omvang van de doelgroep (568.000 gezinnen en bedrijven) is een brede communicatiecampagne nodig om zoveel mogelijk PV-eigenaars te bereiken. Er zal bekend gemaakt moeten worden dat de retroactieve investeringspremie moet worden aangevraagd via de website van Fluvius. Er zal duidelijk gemaakt moeten worden welke gegevens moeten worden doorgegeven via een aanvraagmodule. Er zal duidelijk gecommuniceerd moeten worden dat de retroactieve investeringspremie moet worden aangevraagd binnen 6 maanden na de plaatsing van de digitale meter en dat de hoogte van de retroactieve investeringspremie afhankelijk is van het piekvermogen van de installatie, de datum van indiening van de installatie, en de datum van de plaatsing van de digitale meter.

(EU) 2019/944 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit (EMD-richtlijn) is het recht om als actieve afnemer zelf opgewekte elektriciteit te verkopen opgenomen. Ook artikel 21 van richtlijn (EU) 2018/2001 bepaalt dat de lidstaten ervoor zorgen dat zelfverbruikers van hernieuwbare energie individueel of via aankoopgroeperingen, het recht hebben om hernieuwbare energie te produceren, ook voor eigen verbruik, en hun overtollige productie van hernieuwbare elektriciteit op te slaan en te verkopen.

Monitoring en rapportering.

De eerste fase omtrent de stand van zaken van de regeling van de retroactieve investeringspremie opzetten. Van zodra de regeling operationeel is, instaan voor opvolgingsrapportering.

Beheer van het proces.

Helpdeskmedewerkers in eerste en tweede lijn voor informatiepunt. Beantwoorden van specifieke vragen omtrent de regeling voor de retroactieve investeringspremie vanuit de doelgroep (bijvoorbeeld: wat bij verkoop van woning of bedrijf? Wat bij aanpassingen aan de PV-installatie? Wat bij schade aan de PV-installatie? ...).

Ervan uitgaande dat een vraagbehandeling en tweedelijnszorg in kader van de PV-investeringspremie gemiddeld 15 minuten behandelingstijd vergt, kan een medewerker gemiddeld per dag 30 cases behandelen. Uitgaande van een potentiële doelgroep van 350.000 gezinnen en bedrijven, 5% die in de periode 2021-2025 een vraag stelt over premiemodaliteiten en ontvangen premie, zijn er 3 VTE (C-niveau) nodig.

Dossierbehandeling en uitbetaling batterijpremie.

De dossierbehandeling van een batterijpremie vereist gemiddeld een behandelingstijd van 30 minuten. Er wordt een instroom van ongeveer 9.500 dossiers verwacht. Voor deze dossierbehandeling is minstens 3 VTE (C-niveau) nodig in de periode 2021-2024.

De concrete bijkomende tijdelijke personeelsbehoefte betreft +7 VTE (1 niveau A en 6 niveau C) voor de periode 2021-2023. Dit impliceert een bijkomende apparaatskost van^[1] 389 k€ per jaar (lonen: 325 k€ – personeelsgebonden kosten: 39 k€ werking en 25 k€ eenmalige investeringen).

De concrete bijkomende tijdelijke personeelsbehoefte betreft +4 VTE (1 niveau A en 3 niveau C) voor de periode 2025 tot midden 2026. Dit impliceert een bijkomende apparaatskost van 212 k€ per jaar (lonen: 190 k€ – personeelsgebonden kosten: 22k€ werking).

Deze middelen worden gecompenseerd op het Energiefonds. De kopeninzet is tijdelijk.

Tegen eind 2022 wordt de werklust gemonitord.

Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de bestuurszaken, werd bekomen op 12 februari 2021, en gaat als bijlage 4.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerpbesluit heeft geen rechtstreekse impact op het personeel, de werkingsuitgaven of de investeringen en schulden van de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet het advies van de VREG worden ingewonnen op basis van artikel 7.5.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Ook het advies van de VTC moet worden ingewonnen. Daarnaast moet ook advies worden ingewonnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

^[1] Zie pagina 14 van de begrotingsinstructies BO 2021, telkens afgerond op 1 k€ naar boven.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor PV-eigenaars waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de VREG, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van tien dagen;
3. de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de VTC, met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van vijftien dagen;
4. de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, te machtigen om te beoordelen of voornoemde adviezen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst;
5. de Vlaamse minister, bevoegd voor energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, oordeelt dat voornoemde adviezen geen aanleiding geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft het invoeren van een retroactieve investeringspremie voor PV-eigenaars waarvoor de virtuele terugdraaiende teller wegvalt
2. Het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 3 februari 2021;
3. Het akkoord van de Vlaamse minister van begroting d.d. 8 februari 2021;
4. Het akkoord van de Vlaamse minister van bestuurszaken, d.d. 12 februari 2021.